

Iekšlietu ministrija

Čiekurkalna 1. līnija 1 k-2, Rīga, LV-1026; tālr. 67219263; e-pasts: pasts@iem.gov.lv; www.iem.gov.lv

Rīgā

28.08.2026

Nr.1-21 IP/2298/26

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Uz 19.08.2026

Nr.8-2.3.1e/526

Par lietderības revīzijas Nr. 2.4.1-99/2025 “Vai darba atļauju izsniegšanas sistēma Latvijā darbojas efektīvi?” noslēguma dokumentu nosūtīšanu

Iekšlietu ministrijā ir saņemta Valsts kontroles 2026. gada 19. augusta vēstule Nr.8-2.3.1e/526 “Par lietderības revīzijas Nr. 2.4.1-99/2025 “Vai darba atļauju izsniegšanas sistēma Latvijā darbojas efektīvi?” noslēguma dokumentu nosūtīšanu”.

Veiktā revīzija īstenota laikā, kad ar imigrāciju, tajā skaitā – darbaspēka imigrāciju, saistītie jautājumi kļuvuši aktuāli gan politiskajā dienaskārtībā, gan guvuši plašākas sabiedrības uzmanību. Revīzija īstenota atbilstošā brīdī: pieaugot trešo valstu pilsoņu skaitam valstī, aktualizējusies diskusija par Latvijas migrācijas politikas pamatnostādņēm un mērķiem. Jautājuma aktualitāti īpaši spilgti apliecina 2025. gada nogalē izveidotā parlamentārās izmeklēšanas komisija “Par problēmām nacionālā un Eiropas Savienības līmeņa imigrācijas regulējumā un izpildinstitūciju darbā, kas izraisa trešo valstu pilsoņu masveida ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā”, tās darbs sešu mēnešu garumā un sagatavotais gala ziņojums. Valsts kontroles veiktā revīzija sniegs ieguldījumu turpmākajās diskusijās par migrācijas politikas attīstību.

Iekšlietu ministrijas skatījumā Valsts kontrole revīzijā pamatoti secinājusi, ka Latvijā šobrīd nav stratēģiska redzējuma par to, kāds būtu pieļaujamais un vēlamais ārvalstu darbaspēka apmērs, no kādām valstīm tas būtu uzņemams. Minētā situācija lielā mērā skaidrojama ar migrācijas fenomena daudzdimensionālo un sensitīvo raksturu. Migrācijas politikā saskaras vairākas jomas un to vajadzības: valsts drošība un sabiedriskā kārtība, ekonomiskā attīstība un darbaspēka pieejamība, augstākās izglītības politika, sabiedrības integrācijas kapacitāte. Tas rada nepieciešamību rast līdzsvaru starp šīm dažādajām politikas jomām, kas ne vienmēr ir viegls uzdevums.

Valsts kontroles ieteikumi ir skaidri un saprotami. Vienlaikus Iekšlietu ministrija uzsver, ka ieteikumu īstenošana vērtējama kopsakarībā ar valsts uzdevumu līdzsvarot uzņēmēju intereses ar nacionālās drošības un sabiedriskās kārtības vajadzībām, vietējā darbaspēka aizsardzības mērķiem un par migrācijas pārvaldību atbildīgo iestāžu kapacitāti. Migrācijas politika ir uzskatāma par valsts drošības politikas

sastāvdaļu, jo nosaka, kādas personas iegūst tiesības ieceļot, uzturēties un ilgtermiņā veidot saikni ar Latvijas valsti. Līdz ar to migrācijas politikas pamatuzdevums ir nodrošināt, lai migrācijas procesi neradītu apdraudējumu valsts drošībai, sabiedriskajai kārtībai, demokrātiskajai iekārtai un Latvijas sabiedrības saliedētībai. Tas nozīmē, ka vispirms ir nosakāms valsts drošības interesēm un institucionālajai kapacitātei atbilstošs migrācijas regulējums, savukārt tikai pēc tam šajā ietvarā ir lemjams par citiem migrācijas politikas mērķiem, tajā skaitā par ārvalstu darbaspēka piesaisti. Iekšlietu ministrija ir uzsākusi darbu pie jauna Latvijas migrācijas politikas konceptuālā ietvara, kas ļaus radīt ietvaru mērķētākai un valsts interesēm atbilstošākai migrācijas politikai.

Tāpat svarīgi, lai pasākumi un nosacījumi ārvalstu darbaspēka uzņemšanai nepalielinātu nelegālās migrācijas un nosacījumu ļaunprātīgas izmantošanas, kā arī drošības riskus, nodrošinātu atbildīgo iestāžu spēju pienācīgi izvērtēt pieteikumus un nodrošināt uzturēšanās un nodarbinātības nosacījumu kontroli pēc personu ieceļošanas.

Iekšlietu ministrija izsaka pateicību Valsts kontrolei par ieguldīto darbu tiesību uz nodarbinātību piešķiršanas procesa analīzē un novērtējumā.

Valsts sekretāra
pienākumu izpildītājs

Kaspars Āboliņš

Elīna Āboliņa, 67219541
elina.abolina@iem.gov.lv

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU

Ekonomikas ministrija

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519, tālr. 67013100, e-pasts pasts@em.gov.lv, www.em.gov.lv

Rīgā

27.08.2026 Nr. 3.3-4/2026/4987N

Uz 19.08.2026. Nr. 8-2.3.1e/528

Latvijas Republikas Valsts kontrolei
_DEFAULT@90000031917

Par lietderības revīzijas “Vai darba atļauju
izsniegšanas sistēma Latvijā darbojas efektīvi?”
noslēguma dokumentu nosūtīšanu

Ekonomikas ministrija (turpmāk - Ministrija) ir saņēmusi Valsts kontroles 2026.gada 19.augusta vēstuli Nr. 2.4.1-99/2025-LEM-115/2026 “Par lietderības revīzijas “Vai darba atļauju izsniegšanas sistēma Latvijā darbojas efektīvi?” noslēguma dokumentu nosūtīšanu” (turpmāk - revīzija), kurai pievienots Otrā revīzijas departamenta 2026. gada 19. augusta lēmums, revīzijas ziņojums un Revīzijas ieteikumu ieviešanas plāns. Atbilstoši minētajā vēstulē izteiktajam Valsts kontroles aicinājumam Ministrija ir sagatavojusi savu novērtējumu par veikto revīziju kopumā un sniedz šādu viedokli.

1. *Par veikto revīziju: vai revīzija bija nepieciešama, un vai tā veikta īstajā brīdī (laikā)?*

Valsts kontroles revīzija tapusi līdztekus LR Saeimas parlamentārās izmeklēšanas komisijas ziņojumam¹ par problēmām nacionālā un Eiropas Savienības līmeņa imigrācijas regulējumā un izpildinstitūciju darbā paveiktajam, kā arī Saeimā 2026.gada 20.augustā² pieņemtajam jaunajam Imigrācijas likumam. Tādēļ Ministrijas ieskatā revīzija bija nepieciešama un tās analizētie jautājumi šā brīža ekonomisko izaicinājumu priekšā ir īpaši aktuāli, tomēr revīzijas pienesums būtu nozīmīgāks, ja tā būtu veikta brīdī, kad noritēja aktīvas diskusijas par šiem jautājumiem, un Valsts kontroles secinājumi un ieteikumi būtu bijuši ietekmīgāki jaunā Imigrācijas likuma

¹ 2026.gada 27.maija Latvijas Republikas Saeimas “Parlamentārās izmeklēšanas komisija par problēmām nacionālā un Eiropas Savienības līmeņa imigrācijas regulējumā un izpildinstitūciju darbā, kas izraisa trešo valstu pilsoņu masveida ieceļošanu un uzturēšanos Latvijā Republikā”
https://titania.saeima.lv/LIVS14/saeimalivs_imp.nsf/0/A93F050E515064CBC2258DFF003BF2C0?OpenDocument

² Latvijas Republikas Saeimas 2026.gada 20.augusta ārkārtas sesijas sēdes darba kārtība:
[https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=b9ead3f2-c350-4729-80a8-644fb2726374#:~:text=1.%20Likums%20Imigr%C4%81cijas%20likums%20\(56/Lp14\)](https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm&nr=b9ead3f2-c350-4729-80a8-644fb2726374#:~:text=1.%20Likums%20Imigr%C4%81cijas%20likums%20(56/Lp14))

un citu Ministru kabineta noteikumu, kas saistīti ar ārzemnieku nodarbināšanu, izstrādē. Ar jauno Imigrācijas likumu iecerēts ieviest skaidru un caurspīdīgu imigrācijas sistēmu, kas regulē trešo valstu pilsoņu ieceļošanu, uzturēšanos, nodarbinātību, integrāciju un izraidīšanas procedūras. Līdz ar to ar imigrācijas politiku un tās īstenošanu saistītā problemātika ir aktuāla un atrodas atbildīgo institūciju dienas kārtībā.

2. Par revīzijas secinājumiem: īsumā izklāstīt Ekonomikas ministrijas viedokli par Valsts kontroles konstatēto problēmu iemesliem.

Valsts kontroles veiktā lietderības revīzija sniedz vērtējumu par vienu no imigrācijas aspektiem, atspoguļojot ārvalstu darba spēka piesaistes problēmjautājumu. Ministrijas ieskatā darbaspēka pieejamība ir viens no priekšnoteikumiem Latvijas tautsaimniecības izaugsmei. Iedzīvotāju skaita samazināšanās, strukturālā neatbilstība starp izglītības piedāvājumu un darba tirgus pieprasījumu liek valstij meklēt līdzsvaru starp vietējā darbaspēka aizsardzību un nepieciešamību piesaistīt trūkstošos speciālistus no ārvalstīm. Tādēļ pašreizējos ģeopolitiskajos un ekonomiskajos apstākļos vēl jo būtiskāk ir saglabāt iespēju piesaistīt kvalificētu darbaspēku, veicinot uzņēmējdarbības attīstību un valsts budžeta ieņēmumus, vienlaikus nodrošinot izsvērtu, prognozējamu un valsts drošības interesēm atbilstošu tiesisko regulējumu.

Viena no Ministrijai noteiktajām funkcijām ir izstrādāt darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozes. Prognozes tiek sagatavotas un publicētas reizi divos gados informatīvā ziņojuma "Par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm" veidā, un tās ir pieejamas interaktīvā veidā Ministrijas platformā www.prognozes.em.gov.lv. Būtībā, Valsts kontroles izceltā problemātika ir saistīta ar stratēģiska redzējuma neesamību, tai skaitā ārvalstu darba spēka piesaistei, kas ir kā līdzeklis, lai nodrošinātu iztrūkstošā darbaspēka pieejamību nozarēs, ko Ministrija analizējusi gatavojot darba tirgus prognozes.

3. Par revīzijas ieteikumiem: vai Valsts kontroles ieteikumi ir saprotami, un vai tie palīdzēs uzlabot iestādes darbu?

Ministrijai ir saprotami Valsts kontroles ieteikumi, kas tās vadītajai Cilvēkkapitāla attīstības padomei (CAP) piešķir nozīmīgu koordinatora lomu darba tirgus un ārvalstu darbaspēka piesaistes jautājumos. Ministrijas ieskatā tas apliecina, ka tās līdzšinējais ieguldījums, jo īpaši izstrādātās darba tirgus prognozes un analītiskais darbs - tiek atzīts par uzticamu pamatu tālākai lēmumu pieņemšanai šajā jomā. Šie ieteikumi palīdzēs Ministrijai pilnveidot stratēģiju cilvēkkapitāla attīstības mērķu sasniegšanā un tautsaimniecības struktūrpolitikas pilnveidošanā, kā arī veicinās sadarbību ar citām ministrijām ieteikumu īstenošanai. Vienlaikus Ministrija vērš uzmanību uz lietderības revīzijas ieteikumu Nr.5., kura veicamās darbības 5.1., 5.2. un 5.3. paredz Ministrijas tiešu iesaisti. Tādēļ uzsver, ka minētie uzdevumi pēc būtības ir cieši saistīti ar nodarbinātības politikas un imigrācijas politikas ietekmju izvērtējumu, kas saskaņā ar spēkā esošo institucionālo kompetenču sadalījumu ir to institūciju atbildības jomas, kuru kompetencē ietilpst attiecīgo politiku veidošana un īstenošana.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Ministrija uzskata par lietderīgu, ka revīzijas ieteikuma ieviešanai paredzēto darbību 5.1, 5.2. un 5.3. izpilde tiek nodrošināta arī to institūciju ietvaros, kuru kompetencē atbilstoši normatīvajiem aktiem ietilpst attiecīgie uzdevumi, savukārt Ministrijai iesaistoties savu nozaru politikas ietvaros.

Ministrija ir gatava turpināt un padziļināt starpresoru sadarbību šajā jautājumā, vienlaikus aicinot skaidrāk definēt katras iesaistītās institūcijas atbildības jomu, lai kopīgiem spēkiem sasniegtu izvirzītos mērķus.

Ministrija pateicas Valsts kontroles Otrās revīzijas departamenta revidentiem par revīzijā ieguldīto darbu un sadarbību revīzijas laikā.

Valsts sekretārs

Raivis Bremšmits

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Liene Paukste-Uzula 67013024
liene.paukste-uzula@em.gov.lv

Ārlietu ministrija

K. Valdemāra iela 3, Rīga, LV-1395, tālr. 67016201, fakss 67828121, e-pasts pasts@mfa.gov.lv, www.mfa.gov.lv

Rīgā

27.08.2026. Nr. ND/49/2026/3575

Uz 19.08.2026. Nr. 8-2.3.1e/527

Latvijas Republikas Valsts kontrole
Otrais revīzijas departaments

Par Ārlietu ministrijas novērtējumu par Valsts kontroles veikto revīziju kopumā

Godātais Litvina kungs!

Ārlietu ministrija (turpmāk – Ministrija) ir iepazinusies ar Latvijas Republikas Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta 2026. gada 19. augusta lēmumu, revīzijas ziņojumu “Vai darba atļauju izsniegšanas sistēma Latvijā darbojas efektīvi?” un Revīzijas ieteikumu ieviešanas plānu. Ievērojot Valsts kontroles lūgumu sniegt Ministrijas viedokli par minētajos dokumentos ietvertajiem secinājumiem un ieteikumiem, Ministrija sniedz šādu atbildi.

Ministrija atzinīgi vērtē Valsts kontroles veikto revīziju un uzskata, ka tās veikšana bija lietderīga un savlaicīga. Revīzija sniedza neatkarīgu izvērtējumu par attiecīgās jomas darbības organizāciju un ļāva identificēt aspektus, kuros nepieciešami uzlabojumi, lai nodrošinātu efektīvāku, caurskatāmāku un mūsdienu prasībām atbilstošu procesu īstenošanu.

Ministrija uzskata, ka revīzijas veikšana konkrētajā periodā bija pamatota, ņemot vērā izmaiņas normatīvajā regulējumā, pieaugošās prasības pakalpojumu kvalitātei un nepieciešamību pilnveidot esošos procesus.

Ministrija piekrīt Valsts kontroles secinājumiem un atzīst, ka identificētajām problēmām ir vairāki cēloņi. Tos ietekmējušas gan normatīvā regulējuma un institucionālās sadarbības īpatnības, gan resursu ierobežojumi, gan nepieciešamība pielāgot darbības procesus mainīgajiem apstākļiem un pieaugošajām prasībām.

Vēlamies uzsvērt, ka daļa no konstatētajiem trūkumiem jau revīzijas laikā tika novērsti vai ir novēršanas procesā, īstenojot organizatoriskus pasākumus un pilnveidojot iekšējo kārtību. Vienaļpus norādāms, ka migrācijas politikas efektivitāte ir cieši saistīta ar skaidri definētu valsts stratēģiju attiecībā uz ārvalstu darbaspēka piesaisti, tostarp nosakot prioritāros izcelsmes reģionus, nepieciešamo kvalifikācijas līmeni un darba tirgus vajadzības. Šobrīd nav pietiekami skaidri definēti kritēriji, kādu darbinieku grupu piesaiste būtu prioritāra no valsts ekonomisko un drošības interešu viedokļa. Tāpēc ministrijas ieskatā Valsts kontroles ieteikumos minētās valsts stratēģijas izstrāde būtu veicama pēc iespējas ātrāk, lai jau 2027 gada otrajā pusē, plānojot ĀM un vēstniecību 2028.g. finansējumu, ministrija laicīgi varētu novirzīt stratēģijas īstenošanai nepieciešamos resursus atbilstošajās vēstniecībās.

Revīzijas ziņojumā dota norāde uz darba devēju un potenciālo darbinieku administratīvā sloga mazināšanu, respektīvi, 31.lpp. teikts: “*Ārlietu ministrijai pēc darba tirgus prognozēs un vajadzībās balstītas ārvalstu darbaspēka piesaistes stratēģijas pieņemšanas nodrošināt Latvijas*

vēstniecību ārvalstīs kapacitāti, lai darba atļaujas iegūšanas process būtu savlaicīgs un pieejams.” Vienlaikus 41.lpp. noteikts, ka: *“Ārvalstu darbaspēku iespējams piesaistīt ne tikai ar Latvijā izsniegtām darba atļaujām, bet arī norīkošanas kārtībā. Šī kārtība paredz, ka darbiniekus uz noteiktu laiku var nosūtīt darbā uz citu Eiropas Savienības valsti sniegt pakalpojumu darba devēja darījuma partnerim, vai arī darbiniekus nosūta darbā darba devējam piederošā uzņēmumā citā valstī. Norīkojums var ilgt līdz 12 mēnešiem, bet to iespējams pagarināt līdz 18 mēnešiem.”* Ministrijas ieskatā būtiska problēma ir tā, ka valsts līmenī netiek analizēts, cik daudz darba spēka ir nepieciešams Latvijai. Ja tiktu sakārtots jautājums ar cilvēkresursu nodrošināšanu uzņēmumiem Latvijā un tikai pēc tam tos ļautu sūtīt darbā uz citām valstīm, tad būtu iespējams izvairīties no ilgāka dokumentu iesniegšanas laika vēstniecībā un ārpakalpojumu sniedzēja VFS Global (turpmāk – VFS) birojā, kā arī mazinātos problemātika par darbinieku trūkumu Latvijā.

Vērtējot uzturēšanās atļauju (turpmāk – UA) pieprasījumu izskatīšanas termiņus, jāņem vērā, ka riska izvērtējums ir tieši saistīts gan ar pieprasītāja kvalifikāciju, gan ar izcelsmes valsti. Gadījumos, kad tiek aicināti zemākas kvalifikācijas darbinieki no valstīm ar augstākiem neatbilstīgas migrācijas vai drošības riskiem, nepieciešama padziļināta pārbaude, kas attiecīgi var ietekmēt pieteikumu izskatīšanas ilgumu. Papildu laiku UA dokumentu iesniegšanas procesā nereti aizņem dokumentu iesniedzēju vairākkārtēja pieraksta laika pārcelšana saistībā ar trūkstošiem dokumentiem.

Tāpat uzmanība būtu pievēršama ne tikai ārvalstnieku, bet arī uzaicinošo uzņēmumu atbildībai un kontrolei. Praksē būtisku izaicinājumu rada negodprātīgi uzņēmumi, kas ārvalstnieku nodarbināšanas mehānismus izmanto neatbilstoši to paredzētajam mērķim. Tādēļ būtu lietderīgi izvērtēt, vai pastāvošais regulējums nodrošina pietiekamus instrumentus uzaicinātāju pārbaudei un uzraudzībai, kā arī, vai nepieciešami papildu pienākumi vai ierobežojumi attiecībā uz uzaicinātajiem - darba devējiem.

Papildus vēlamies norādīt uz atsevišķām neprecizitātēm :

- pie termiņiem 6.lpp ir minēta sezonas darba vīza. Latvija izsniedz īstermiņa un ilgtermiņa vīzas un mērķi norāda ieraksts kādā no tām. Šis termins apraksta D vīzas kritērijus, taču Latvijas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās ārvalstīs sezonas darbam pārsvarā tiek izsniegtas C vīzas ar tiesībām uz sezonas nodarbinātību;

- pēdējā rindkopa 23.lpp. ir pārprotama. Ne vīzu pieteikumi, ne UA dokumenti Latvijas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās ārvalstīs netiek izskatīti 23.lpp. norādītajos termiņos. Vīzas vai UA dokumentu izskatīšanas ilgums diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās ir krietni īsāks, taču 23.lpp. ir ieskaitīts arī dokumentu iesniegšanas laiks VFS (vīzas gadījumā) vai diplomātiskajā vai konsulārajā pārstāvniecībā ārvalstīs (UA gadījumā), to izskatīšana diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās (vīzas gadījumā), nosūtīšanas laiks ar diplomātisko pastu uz Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi (turpmāk – PMLP) (UA gadījumā), tā izskatīšanas un PMLP lēmuma pieņemšanas laiks (UA gadījumā);

- 15.lpp. diagrammā minēts, ka diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības *“dokumentē un kontrolē ārzemnieku ieceļošanu un uzturēšanos”*. Tas būtu Valsts robežsardzes un PMLP uzdevums. Konsulārās amatpersonas izskata dokumentus, pieņem lēmumu izsniegt vai neizsniegt vīzas, bet ārzemnieku kontrole neietilpst konsulāro amatpersonu atbildības jomā. Konkrēti piemēri minēti arī ziņojuma 46.lpp.

Ministrijas ieskatā ieteikumu īstenošana veicinās procesu efektivitāti, stiprinās pārvaldības kvalitāti, uzlabos resursu izmantošanu un sekmēs pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanu. Ministrija ir apņēmusies nodrošināt ieteikumu ieviešanu noteiktajos termiņos un sadarbībā ar iesaistītajām institūcijām turpināt pilnveidot attiecīgo darbības jomu.

Cieņā

valsts sekretārs

Andžejs Viļumsons

Zane Vilde,
zane.vilde@mfa.gov.lv

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU